

Powiat Wołomiński

Sprawozdanie (lata 2024-2025)

z realizacji

POWIATOWEGO
PROGRAMU
OPIEKI NAD ZABYTKAMI
POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO
2022-2025

Opracował:
Wydział Kultury i Ochrony Zabytków

1. PODSTAWA PRAWNA

Działając zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2025 r., poz. 1684) i wynikającej z niej zadań publicznych o charakterze ponadgminnym w zakresie kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz równolegle, w myśl art. 87 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2024 r., poz. 1292), Rada Powiatu w Wołominie **Uchwałą nr XXXIX-384/2021 z dnia 25 listopada 2021 roku, przyjęła „Powiatowy Program opieki nad Zabytkami na lata 2022-2025”.**

Obowiązek opracowania i wdrożenia programu opieki nad zabytkami wynika z art. 87 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2024 r., poz. 1292).

Realizując obowiązek wynikający z art. 87 pkt 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Zarząd Powiatu w Wołominie przedstawia sprawozdanie po upływie dwóch lat z realizacji programu za okres 2024-2025. W sprawozdaniu ujęto działania podejmowane w celu ochrony dziedzictwa kulturowego na tym terenie, wynikające z przyjętych w Programie głównych celów priorytetowych, którymi są:

PRIORYTET I: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego, jako element rozwoju gospodarczo-społecznego powiatu wołomińskiego.

PRIORYTET II: Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców powiatu wołomińskiego.

Zakres działania powiatu względem dziedzictwa kulturowego określa ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1684), która w art. 4 wskazuje powiat jako jednostkę wykonującą określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie m. in. kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Ponadto zadania z zakresu ochrony zabytków, które realizuje powiat regulują także inne ustawy, w tym m.in. Ustawa z dn. 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, Ustawa z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Przedmiotem Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wołomińskiego (PPOnZ) jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego w ramach powiatu. Niniejsze opracowanie stanowi sprawozdanie z realizacji drugiej części - za lata 2024-2025 realizacji Powiatowego programu opieki nad zabytkami Powiatu Wołomińskiego na lata 2022 – 2025, który został przyjęty uchwałą nr XXXIX - 384/2021 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 25 listopada 2021 r.

Szczegółowe cele samorządowych programów, w tym powiatowego programu opieki nad zabytkami określa art. 87 ust. 2 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a należą do nich:

- 1) (uchylony)
- 2) uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;

- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 5) podejmowanie zadań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem zabytków;
- 7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

W świetle powyższych wytycznych, opracowany został dokument, którego przedmiotem jest ochrona dziedzictwa kulturowego znajdującego się w granicach administracyjnych Powiatu Wołomińskiego.

PPOnZ zgodny jest z następującymi dokumentami:

- **Strategia Rozwoju Powiatu Wołomińskiego do 2025 roku** (dokument systematyzujący wiedzę o Powiecie, wyznaczający długofalowe kierunki jego rozwoju oraz wskazujący działania, których realizacja przyczynia się do rozwoju całego obszaru).
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Turystyki Powiatu Wołomińskiego na lata 2022 – 2030** powstała na mocy UCHWAŁY NR LV-509/2022 RADY POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO z dnia 20 grudnia 2022 r.

3. CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW ZABYTKOWYCH NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO

Zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. **formami ochrony zabytków są:**

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa (brak na terenie powiatu);
- uznanie za pomnik historii (brak na terenie powiatu);
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Ustalenia ochrony zabytków uwzględniane w dokumentach planistycznych oraz decyzjach na realizację inwestycji biorą pod uwagę nie tylko obiekty wpisane do rejestru zabytków wraz z ich otoczeniem, ale również obiekty ujęte w wojewódzkich (WEZ) i gminnych ewidencjach zabytków (GEZ), przy czym zbiory te w świetle ustawy nie stanowią prawnej formy ochrony zabytków.

ZABYTKI O NAJWYŻSZYM ZNACZENIU DLA POWIATU

- **Dwory i pałace:**
 - pałac w Chrzęsnem 1635 r.
 - pałac w Woli Rasztowskiej z XVIII w., XIX w., odbudowa 1953 r.,

– dwór w Chajętach (Jaktorach) klasycystyczny poł. XIX w.,

– pałac w Ślężanach eklektyczny 2 poł. XIX w.,

– Dom nad Łąkami w Wołominie,

- **Obiekty sakralne:**

– kościół św. Trójcy w Kobyłce z 1742 r., pojezuicki późnobarokowy,

– kolegiata w Radzyminie z 1773-1780 r.,

– kościół parafialny neogotycki i drewniana plebania w Dąbrówce z 1881-1884 r.,

– kościół neogotycki proj. J. Dziekońskiego w Jadowie z 1882-1886 r.,

– kościół w Klembowie 1823-1829 r.

- **Obiekty związane z „Cudem nad Wisłą” – Bitwą Warszawską 1920 roku:**

– cmentarz wojenny wraz z kaplicą w Ossowie,

– cmentarz wojskowy w Radzyminie.

- **Obiekty użyteczności publicznej i przemysłowe:**

– dawny szpital wojskowy, później starostwo, internat, 1830 r., proj. H. Marconi, Radzymin,

– dawniej Instytut Nauczycieli Elementarnych, ob. LO – proj. A. Corazzi z 1843-1844, Radzymin,

– zespół zabudowań dawnej fabryki Briggsów w Markach.

- **Inne:**

– Dawne Schronisko dla Nauczycielek w Zielonce, 1908 r., autor Stefan Szyller (proj. Zachęty, Gmachu Politechniki Warszawskiej) obecnie Dom Pomocy Społecznej.

OBIEKTY NALEŻĄCE DO POWIATU WOŁOMIŃSKIGO WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW ORAZ UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW	
1	Instytut Nauczycieli Elementarnych, 1843-44 r., proj. Antonio Corazzi, ob. Liceum Ogólnokształcące im. C. K. Norwida w Radzyminie ul. Konstytucji 3 Maja 26 W obiekcie przeprowadzane są sukcesywne remonty, w 2017 r. nastąpiła rozbudowa szkoły – nr wpisu do rej A-1094/635/62.
2	Zespół pałacowo-parkowy w Chrzęsnem, dwór (pałac) późnorenansowy z 1635 r. wraz z wyposażeniem architektonicznym i plastycznym wnętrza oraz park – przykład XVII-wiecznego założenia parku krajobrazowego na Mazowszu – nr wpisu do rej A-389. W latach 2009-2014 był przeprowadzony gruntowny remont i adaptacja na cele edukacyjno-kulturalne, w 2019 r. obiekt został wyróżniony w konkursie Zabytek Zadbany w kat. B.
3	Parowóz TY2-1226 wraz z tendrem, wyprodukowany przez BEMAG w 1943 r., obecna lokalizacja Zespół Szkół Technicznych w Tłuszczu ul. Radzymińska 2 W 2018 r. przeprowadzone zostały prace konserwatorskie parowozu z przeznaczeniem do na prezentacji torze ekspozycyjnym - nr wpisu do rej B-215

OBIEKTY UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW	
4	Budynki przemysłowe – fabryka, 1 ćw. XX w (przed 1914 r.), obecnie siedziba samorządowej instytucji kultury – Powiatowego Centrum Kultury Fabryczka, ul. Orwida 20. Tzw. Fabryczka ok. 10 lat temu przeszła gruntowny remont. Obiekt wpisany do GEZ Gminy Wołomin pod nr 110.
5	Dawne Schronisko dla Nauczycielek w Zielonce, 1902 r., autor Stefan Szyller, obecnie Dom Pomocy Społecznej w Zielonce, ul. Poniatowskiego 29. Obiekt nie figuruje w WEZ, niemniej MWKZ rozważał procedurę wpisania do rejestru zabytków.

3.1. ZABYTKI NIERUCHOME WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW

Na terenie powiatu wołomińskiego istnieją **62 wpisy obejmujące łącznie 103 obiekty wpisane do rejestru zabytków**. Należą one do najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego powiatu. Obiekty te posiadają wysoki status ochrony konserwatorskiej i objęte są prawną ochroną, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane przy tych obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Liczba zabytków wpisanych do rejestru w poszczególnych gminach powiatu kształtuje się następująco:

- gmina Dąbrówka – 4 wpisy (6 obiektów)
- gmina Jadów – 4 wpisy (8 obiektów, w tym 1 stanowisko archeologiczne)
- gmina Klembów – 5 wpisów (6 obiektów, w tym jeden wpis z księgi B)
- gmina Kobyłka – 3 wpisy (5 obiektów)
- gmina Marki – 6 wpisów (27 obiektów)
- gmina Poświętne – 1 wpis (1 obiekt)
- gmina Radzymin – 10 wpisów (16 obiektów)
- gmina Strachówka – 2 wpisy (2 obiekty)
- gmina Tłuszcz – 11 wpisów (12 obiektów)
- gmina Wołomin – 9 wpisów (11 obiektów)
- gmina Żąbki – 5 wpisów (6 obiektów)
- gmina Zielonka – 2 wpisy (4 obiekty).

ZABYTKI NIERUCHOME – stan na 31.12.2025 r.

LP	GMINA/ DZIELNICA	MIEJSCOWO ŚĆ	ADRES	OBIEKT	DATOWA NIE	Rok wpisu	NR REJEST RU
1	Dąbrówka	Chajęty (Jaktory)		dwór	ok. 1827, 1912	1984	487
2	Dąbrówka	Chajęty (Jaktory)		park	XIX w.	1983	487
3	Dąbrówka	Dąbrówka	Kościelna 30	plebania	1905	1984	1280
4	Dąbrówka	Dąbrówka		kościół pw. Podwyższenia Krzyża	1881-1884	1984	470
5	Dąbrówka	Ślężany		park	XVIII/XIX w.	1977	412
6	Dąbrówka	Ślężany		pałac	w., przed 1914	1994	412
7	Jadów	Jadów	Jana Pawła II 23B	oficyna z zespołu dworskiego	2 poł. XIX w.	1994	973
8	Jadów	Jadów	Jana Pawła II 23B/25	zespół dworski składający się z: dworu, oficyny, obory, spichlerza oraz parku	2 poł. XIX	1994	973
9	Jadów	Jadów	Jana Pawła II 23B/25	obora z zespołu dworskiego	XIX/XX w.	1994	973
10	Jadów	Jadów	Jana Pawła II 23B/25	spichlerz z zespołu dworskiego	k. XIX w.	1994	973
11	Jadów	Jadów	Jana Pawła II 25	dwór z zespołu dworskiego	ok. 1860	1994	973
12	Jadów	Jadów	pl. Dreszera 11/11 Listopada 2	kościół pw. Znalezienia Krzyża Św.	1882-1886	2005	972
13	Jadów	Jadów		park podworski (pozostałości)	2 poł. XIX w.		973
14	Klembów	Klembów		kościół parafialny pw. Św. Klemensa papieża męczennika	1829	1984	411
15	Klembów	Klembów		cmentarz rzym.-kat.- najstarsza część	1885	Nie datowan a	234
16	Klembów	Wola Rasztowska	Szkolna 9	park	1673 (1953)	1977	419
17	Klembów	Wola Rasztowska	Szkolna 9	pałac Łuszczewskich	1673 (1953)	1984	419
18	Klembów	Michałów Kolonja Orzesznik		Kapliczka powstańców styczniowych	I.20 XX w.	2025	A-1868
19	Klembów	Rasztów	Wspólna 42	Kapliczka murowana	1890	2015	B-392

20	Kobyłka	Kobyłka	Kościelna 2	kościół św. Trójcy pojezuicki	1741-1754	1981	1047/23
21	Kobyłka	Kobyłka	Pieniążka	cmentarz rzym.-kat. wraz ze starodrzewem	zał. 1803	1992	1466
22	Kobyłka	Kobyłka	Rumuńska 2	dom jednorodzinny	pocz. XX w., rozbudowa ok. 1920	1981	766
23	Marki	Marki	Fabryczna 2	budynek d. szkoły elementarnej	1895	1998	769
24	Marki	Marki	Piłsudskiego 93 (d. Świerczewskiego o)	kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP (wraz z zielenią i ogrodzeniem)	1897-1899	2013	1289
25	Marki	Marki	Piłsudskiego al. 96 (d. Świerczewskiego o)	park krajobrazowy przy pałacu Briggsa	poł. XIX w.	1977	1208
26	Marki	Marki	Piłsudskiego al. 96 (d. Świerczewskiego o)	pałac Briggsa (Briggsa)	1884-1894	1992	1208
27	Marki	Marki	Barska 2	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
28	Marki	Marki	Barska 4	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
29	Marki	Marki	Barska 6	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
30	Marki	Marki	Jasna 5	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów	1883-1885	2012	1238

				– dom wielorodzinny			
31	Marki	Marki	Jasna 7	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
32	Marki	Marki	Piłsudskiego 35	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
33	Marki	Marki	Piłsudskiego 37	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
34	Marki	Marki	Piłsudskiego 39	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
35	Marki	Marki	Piłsudskiego 43	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
36	Marki	Marki	Piłsudskiego 76	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
37	Marki	Marki	Piłsudskiego 78	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce	1883-1885	2012	1238

				Braci Briggsów – dom wielorodzinny			
38	Marki	Marki	Piłsudskiego 80	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
39	Marki	Marki	Piłsudskiego 82	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
40	Marki	Marki	Piłsudskiego 84	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
41	Marki	Marki	Piłsudskiego 86	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
42	Marki	Marki	Słowackiego 1	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
43	Marki	Marki	Słowackiego 3	zespół budowlany osiedla robotniczego przy fabryce Braci Briggsów – dom wielorodzinny	1883-1885	2012	1238
44	Marki	Marki	Braci Briggsów 11	Pozostałości Fabryki Braci Briggsów hala A hala B	1883-85	2025	A-1878

				komin teren działki			
45	Marki	Marki Pustelnik	Kasztanowa 21	Budynek szpitala tzw. Czerwony Dwór	XIX/XX w	2023	A-1775
46	Poświętne	Krubki- Górki		park krajobrazowy dworski	XVIII/XIX w.	1980	271
47	Radzymin	Radzymin	Jana Pawła II (d. Warszawska)	kaplica cmentarna	1927	1988	1321
48	Radzymin	Radzymin	Jana Pawła II (dawna: Warszawska)	cmentarz wojskowy (wraz z drzewostanem)	zał. 1912	1984	1321
49	Radzymin	Radzymin	Jana Pawła II 64(dawna: Warszawska)	budynek przycmentarny (dom dozorczy) w granicach działki	1930-32	2005	1594
50	Radzymin	Radzymin	Konstytucji 3 Maja 19 (dawna: Lenina)	internat, d. budynek starostwa z otoczeniem w granicy 100 m	ok. 1830	1969 1983	1095/3 4
51	Radzymin	Radzymin	Maja 26 (dawna: Lenina)	budynek szkolny (ob. Liceum)	1843-44	2001	1094/ 635
52	Radzymin	Radzymin	Konstytucji 3 Maja 4 (dawna: Lenina)	kamienica d. rodziny Wendlów (w granicy działki)	pocz. XX w.	2000	4 d. 62
53	Radzymin	Radzymin	P.O.W. 1 (d. Waryńskiego)	cmentarz przy kościółce pw. Przemienienia Pańskiego (wraz ze starodrzewem) i murem	zał. 1706	1984	147510 93/634
54	Radzymin	Radzymin	P.O.W. 1 (d. Waryńskiego)	kościół pw. Przemienienia Pańskiego z terenem	1773-80, przebudowa: 1897-1919	1983	1093/ 634
55	Radzymin	Radzymin	P.O.W. 1 (d. Waryńskiego)	dzwonnica przy kościółce pw. Przemienienia Pańskiego	1773-80	1983	1093/ 634
56	Radzymin	Radzymin	P.O.W. 1 (d. Waryńskiego)	ogrodzenie frontowe kościółki pw. Przemienienia Pańskiego	XVIII/XIX w.	2019	A- 1510

57	Radzymin	Radzymin	Żeligowskiego (dawna: Parkowa)	park krajobrazowy z d. założenia pałacowo-parkowego	po 1770	1977	1593
58	Radzymin	Radzymin	Żeligowskiego 4 (dawna: Parkowa)	dom administratora z d. założenia pałacowo-parkowego	4 ćw. XVIII	2003	1593
59	<i>Radzymin</i>	<i>Radzymin</i>	<i>Przy kościele</i>	<i>Figura Sw. Jana Nepomucena</i>	<i>2 poł. XVIII</i>	<i>1983</i>	<i>B/2350</i>
60	<i>Radzymin</i>	<i>Radzymin</i>	<i>Kilińskiego</i>	<i>Pomnik Tadeusza Kościuszki</i>	<i>1920</i>	<i>1983</i>	<i>B/2350</i>
61	Strachówka	Księżyki (Czernik)		dwór	1865	1982	295
62	Strachówka	Oseka		Młyn wodny z częścią mieszkalną	I poł. XIX w	1985	382
63	Tłuszcz	Chrzęsne		park (relikty)	XVIII w.	1977	389
64	Tłuszcz	Chrzęsne		dwór	1635	1987	389
65	Tłuszcz	Jasienica		park	XIX w.	1979	498
66	Tłuszcz	Miąse		park	XIX w.	1977	436
67	Tłuszcz	Mokra Wieś		park	XVIII/XIX w.	1977	437
68	Tłuszcz	Postoliska		cmentarz rz- kat. stara część	XIX w.	niedatow a na	554
69	Tłuszcz	Postoliska		kościół parafialny pw. Św. Stanisława Bp	1913-19	1984	1049
70	Tłuszcz	Tłuszcz	Powstańców 22	spichlerz	1 poł. XIX w.	1984	418
71	Tłuszcz	Tłuszcz	Warszawska	cmentarz wojenny	1920	1986	527
72	Tłuszcz	Tłuszcz	Warszawska dz.ew.nr 2250/53 , ul.	Wieża ciśnień na stacji kolejowej Tłuszcz	I poł. lat 20. XX w	2022	A-1730
73	<i>Tłuszcz</i>	<i>Franciszków</i>		<i>Kapliczka przydrożna</i>	<i>I. 20 XX w</i>	<i>2022</i>	<i>B-644</i>
74	Wołomin	Wołomin	Kościelna 54 (dawna: Kasprzaka)	kościół pw. MB Częstochowski ej	pocz. XX w.		1117/ 1107
75	Wołomin	Wołomin	Leśniakowizna	„Jerzyki” oraz Grób Nieznanego Żołnierza na cmentarzu par. kościół p.w. MB Częstochowski ej			1378

76	Wołomin	Wołomin	Nagórna 2	ogród przy willi „Laurentium”		1986	1395
77	Wołomin	Wołomin	Nagórna 2	willa „Laurentium”	ok. 1920	1981	1395
78	Wołomin	Wołomin	Nałkowskiego 17	Dom Nałkowskich	1895		1198
79	Wołomin	Wołomin	Nałkowskiego 17	ogród przy domu Nałkowskiej		1985	1198
80	Wołomin	Wołomin	Wąska 5	willa „Rohnówka” („Dom pod akacjami”)	ok. 1883	2011	1283
81	Wołomin	Wołomin d. Czarna	Gościniec	spichlerz	1 poł. XIX w.	1959	1223
82	Wołomin	Wołomin d. Czarna	Gościniec	park dworski		1962 1977	1222
83	Wołomin	Wołomin d. Czarna	Gościniec	Kapliczka Św. Rocha		1958	B-306
84	Wołomin	Wołomin	Legionów 2	Budynek zawiadowcy		2025	A-1892
85	Wołomin	Wołomin	Ogrodowa 1	Budynek mieszkalny		2025	A-1921
86	Ząbki	Ząbki	Klonowa 6	willa	1918	2003	1262
87	Ząbki	Ząbki	Langiewicza 1	willa „Arkada”	1923	2010	A- 981
88	Ząbki	Ząbki	Słowackiego 10	willa „Alina” z otoczeniem	1919	2004	1331
89	Ząbki	Ząbki	Wyzwolenia 16	willa z otoczeniem	1920	2009	812
90	Ząbki	Ząbki-Drewnica	na terenie szpitala w Drewnicy	Pomnik Karola Rychlińskiego	1932 kamienno-metalowy	04.10.2024	B-781
91	Zielonka	Ossów		kaplica na cmentarzu wojennym			1323
92	Zielonka	Ossów		dzwonnica na cmentarzu wojennym			1323
93	Zielonka	Ossów		cmentarz wojenny (wraz z drzewostanem)	zał. 1920		1323
94	Zielonka	Zielonka	Sienkiewicza 20	willa (wraz z działką i zielenią)	1898 przebudowa l. 30. XX w.	2003	1441
	RAZEM - ZABYTKI NIERUCHOME – rejestr A						88
	OBIEKTY MAŁEJ ARCHITEKTURY – zabytki ruchome, na trwałe połączone z gruntem – rejestr B						6

Kolorem niebieskim w tabeli oznaczono obiekty nieruchomości wpisane w latach 2024-2025

W latach 2024-2025 do rejestru zabytków nieruchomości zostały dopisane 4 zabytki z powiatu wołomińskiego:

- **Kapliczka powstańców styczniowych** l.20 XX w. w miejscowości Michałów Kolonia Orzesznik g. Klembów (nr. rejestru A-1868 z dn. 11.06.2025 r.)
- **Pozostałości Fabryki Braci Briggsów**, lata 1883-85 - hala A, hala B, komin, teren ul. Braci Briggsów 11 w Markach (nr. rejestru A-1878 z dn.24.07.2025 r.)
- **Budynek zawiadowcy**, ul. Legionów 2, Wołomin, (nr. rejestru A-1892 z dn. 13.08.2025 r.)
- **Budynek mieszkalny**, ul. Ogrodowa 1, Wołomin, (nr. rejestru A-1921 z dn.11.12.2025 r.)

3.2. ZABYTKI RUCHOME WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Na terenie powiatu występują zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków – księga B, jednak ze względów bezpieczeństwa nie publikuje się wszystkich danych dotyczących tych obiektów. Znaczną część tych wpisów stanowi wyposażenie kościołów.

WAŻNIEJSZE ZABYTKI RUCHOME

LP	GMINA	MIEJSCOWOŚĆ, ADRES	UWAGI	MIEJSCE PRZECHOWY WA NIA	ILOŚĆ OBIEKTÓ W	NR REJEST RU	DATA DOK.
1	Dąbrówka	Dąbrówka, ul. Kościelna 50	wyposażenie	kościół par. pw.	41	B-371	23.01.2015
2	Jadów	Jadów	wyposażenie	kościół par. pw. Znalezienia Krzyża Świętego	29	B-216	27.08.2009
3	Jadów	Jadów	zespół szat liturgicznych	kościół pw. Znalezienia Krzyża Świętego	14	B-409	27.07.2012
4	Klembów	Klembów, ul. gen. F. Żymirskiego 39	organy	kościół par. pw. św. Klemensa	1	46B	-
5	Klembów	Rasztów	kapliczka	przy ulicy Wspólnej 42; działka ewid. 263/4	1	B-392	22.06.2015
6	Kobyłka	Kobyłka, ul. Kościelna 35	organy	kościół par. pw. Świętej Trójcy	1	B-2327	1982
7	Kobyłka	Kobyłka	zespół pięciu rzeźb figuralnych	kościół par. pw. Świętej Trójcy	5	2389-B	01.12.1987
8	Marki	Marki, ul. Piłsudskiego 95	parowóz kolei wąskotorow ej z tendrem	skwer	1	B-315	06.03.2012
9	Poświętne	Czubajowizna	silniki spalinowe i parowy	własność prywatna	9	B-330	26.02.2013
10	Radzymin – miasto	pl. T. Kościuszki 3	organy z prospektem	kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Radzyminie		B-2329	1982

11	Radzymin – miasto	pl. T. Kościuszki 3	rzeźba św. Jana Nepomucena	kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Radzyminie	1	B-2350	1983
12	Radzymin – miasto	Radzymin, P.O.W. 1	dokumenty hist.	kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Radzyminie	3	B-65	01.06.2005
13	Radzymin – miasto	Radzymin, ul. Kilińskiego	pomnik Tadeusza Kościuszki	przy ulicy	1	2310-B	31.05.1980
14	Tłuszcz – miasto	Tłuszcz	parowóz z tendrem	lokomotywow nia	1	B-215	07.09.2009
15	Tłuszcz – obszar wiejski	Postoliska		kościół par. pw. św. Stanisława Biskupa	1 kpl	B-96	21.03.1995
16	Wołomin – miasto(d. Czarna)	Gościniec 2 (d.3)	kapliczka przydrożna z figurą św. Rocha	przy ulicy	1	B-306	1958
17	Wołomin – miasto	Wołomin, ul. Ogrodowa 9	malowidła ściennie	budynek, klatka schodowa	1 kpl	B-389	08.04.2015

W latach 2024-2025 do rejestru zabytków ruchomych został dopisany 1 zabytek znajdujący się w przestrzeni publicznej z powiatu wołomińskiego:

- **Pomnik Karola Rychlińskiego** na terenie szpitala w Ząbkach Drewnicy, kamienno-metalowy z 1932 roku, (nr. rejestru B-781 z dn.04.10.2024 r.)

3.3. PARK KULTUROWY

Park kulturowy chroni określony obszar krajobrazu kulturowego oraz wyróżniające się krajobrazowo tereny z zabytkami nieruchomymi, charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.

Na terenie powiatu wołomińskiego istnieje jeden park kulturowy. Utworzony został uchwałą nr XXVIII-36/2009 Rady Miejskiej w Wołominie z dnia 16 kwietnia 2009 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą „Ossów Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku”. Przyjęty pierwotnie obszar objęty działaniami ochronnymi, został znacząco zmniejszony na skutek trudności realizacyjnych. Z dniem 31 grudnia 2025 roku uległa likwidacji samorządowa instytucja kultury Gminy Wołomin, której zadaniem było zarządzanie obszarem Bitwy Warszawskiej 1920 roku, w tym Parkiem Kulturowym.

3.4. ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE

Na terenie powiatu wołomińskiego znajduje się ponad siedem tysięcy zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków archeologicznych, w tym 3 stanowiska wpisane są do rejestru zabytków (stan na luty 2017 r.). Do rejestru zabytków są wpisane 3 zabytki archeologiczne z powiatu: dwa kopce w Arciechowie (gmina Radzymin) oraz pozostałości XVI-wiecznego założenia obronno-rezydencjonalnego w Zawiszynie (gmina) Jadów.

4. GMINNE EWIDENCJE ZABYTEKÓW I PROGRAMY OPIEKI NAD ZABYTEKAMI NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO

Ewidencja zabytków prowadzona w formie kart ewidencyjnych – adresowych sporządzana jest **na poziomie województw i gmin**. W Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WKZ) prowadzonej przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z terenu powiatu wołomińskiego wpisanych jest około **190 obiektów**. W okresie sprawozdawczym do WEZ włączono 2 obiekty, planowane jest włączenie 3 obiektów.

Włączono:

kartę budynku B z kominem z 1913 r. położonego na terenie Huty Szkła w Wołominie

kartę domu mieszkalnego ul. Warszawska 26 w Ostrówku,

Planowane jest włączenie:

karty Budynku C położonego na terenie Huty Szkła w Wołominie

karty domu mieszkalnego ul. Hutnicza 2 w Wołominie

Dokonano weryfikacji 8 kart z terenu Ostrówka gm. Klembów.

Czynność ewidencjonowania zabytków w WEZ **nie dotyczy wyłącznie obiektów o ponadprzeciętnych walorach zabytkowych**, nie skutkuje obligatoryjnym wpisem do rejestru zabytków, ale nakłada konieczność włączenia obiektu do gminnej ewidencji zabytków. Zbiory WEZ i GEZ są katalogami otwartymi podlegającymi aktualizacji.

Ujęcie obiektu budowlanego albo obszaru w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków nie wywołuje skutków prawnych, ale powoduje powstanie określonej ochrony konserwatorskiej w zakresie uzgadniania pozwolenia na budowę lub rozbiórkę z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Uzgodnienie to spoczywa na organie administracji publicznej wydającym pozwolenie.

Gminna ewidencja zabytków nie stanowi prawnej formy ochrony zabytków, ale z założenia ma służyć „uwzględnieniu zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska”. Zadanie to leży w kompetencjach gminy. Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami „Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy”. Ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami na każdym szczeblu samorządu terytorialnego.

Stan Gminnych Ewidencji Zabytków (GEZ) i gminnych programów opieki na terenie powiatu wołomińskiego, na dzień 31 grudnia 2025 roku przedstawia się następująco:

LP.	GMINA	GMINNA EWIDENCJA ZABYTEKÓW	GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTEKAMI
1	Dąbrówka	zestawienie obiektów - bez kart adresowych	opracowany na lata 2014-2017
2	Jadów	opracowana w 2018 r. w 2025 w trakcie aktualizacji	opracowany na lata 2017-2020, w 29.09.2023 r. - uchwała ws aktualizacji, brak programu,
3	Klembów	opracowana w 2021 r.,	opracowany na lata 2021-2024
4	Kobyłka	opracowana w 2017 r.	opracowany na lata 2022-2025
5	Marki	opracowana w 2017 r.	opracowany na lata 2017-2020
6	Poświętne	opracowana w 2017 r	BRAK

7	Radzymin	opracowana 2016 r., aktualizacja 2024 r	opracowany na lata 2024-2027
8	Strachówka	opracowana w 2012 r.	opracowany na lata 2013-2016
9	Tłuszcz	opracowana w 2012r. <i>Informacja z 11.2024 o przystąpieniu do aktualizacji</i>	opracowany na lata 2019-2022
10	Wołomin	opracowana w 2020 r.	opracowany na lata 2020-2023
11	Ząbki	BRAK	BRAK
12	Zielonka	BRAK	opracowany na lata 2014-2017

Gminne programy opieki nad zabytkami opracowało dziesięć gmin, dwie gminy nie posiadają takiego dokumentu. Na koniec 2025 roku tylko dwa przyjęte programy były aktualne. Taki stan nie jest korzystny dla ochrony i opieki nad zabytkami, wszystkim dobrego zarządzania tym zabytkowym zasobem przez poszczególne gminy.

Ilość obiektów znajdujących się w Gminnych Ewidencjach Zabytków:

LP.	GMINA	GMINNA EWIDENCJA ZABYTEKÓW	
		Obiekty nieruchome	Obiekty archeologiczne
1	Dąbrówka	5	142
2	Jadów	41	37
3	Klembów	29	70
4	Kobyłka	21	17
5	Marki	35	23
6	Poświętne	9	-
7	Radzymin	47	328
8	Strachówka	9	2
9	Tłuszcz	20	155
10	Wołomin	166	123
11	Ząbki	BRAK	BRAK
12	Zielonka	BRAK	BRAK
	RAZEM	382	897

5. OCENA REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTEKAMI NA LATA 2022-2025 W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM 2024-2025

PPOnZ służy ochronie i wykorzystaniu lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego w różnych dziedzinach życia społecznego powiatu.

Filarami systemu ochrony są:

- Prawo
- Świadomość społeczna
- Finansowanie

Realizacja wyznaczonych celów odnosi się do powyższych zagadnień, ale przede wszystkim wymaga zmiany w świadomości, szczególnie w obszarze odpowiedzialności jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów, instytucji oraz mieszkańców.

Priorytety, kierunki działań oraz zadania wyznaczone w PPOnZ stanowią kontynuację poprzednich programów opieki nad zabytkami Powiatu Wołomińskiego. Programy są formułowane w perspektywie wieloletniej i w kolejnych latach sukcesywnie realizowane.

5.1. PRIORYTET I: rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego, jako element rozwoju gospodarczo-społecznego powiatu wołomińskiego.

• **Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania**

1. **Ustanawianie przez Starostę na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków społecznych opiekunów zabytków**, prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków, wydawanie osobom fizycznym legitymacji społecznego opiekuna zabytków, wydawanie zaświadczeń osobom prawnym lub innym jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, pełniącym funkcję społecznego opiekuna zabytków – *w okresie sprawozdawczym stan ilości społecznych opiekunów zabytków nie zmienił się.*
2. **Umieszczanie przez Starostę w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków na obiekcie zabytkowym nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków, znaku informującego o tym, że zabytek ten podlega ochronie – oznakowany został zabytek.**
3. **Stały monitoring oraz aplikowanie o środki z programów wspierających rewitalizację obiektów zabytkowych oraz ochronę dziedzictwa kulturowego.**
Ze środków MKIDN, MWKZ i Sejmiku Województwa Mazowieckiego właściciele pozyskali dotacje na obiekty z terenu powiatu:
w 2024 roku – na 5 obiektów
w 2025 roku - na 7 obiektów

W ramach RPOZ – w 2024 i 2025 – kontynuacja procedury i realizacja inwestycji ze środków z 4 dotacji pozyskanych przez Powiat Wołomiński

- **Renowacja zabytkowych pomieszczeń L.O. w Radzyminie.** Wartość inwestycji

1 200 000,00 zł. Wstępna promesa z BGK otrzymana 05.10.2023 r. Przewidywany termin zakończenia inwestycji 31.03.2026 r.

- **Hydroizolacja budynków zespołu pałacowo-parkowego w Chrzęsnem.**

Wartość inwestycji 3 490 000,00 zł. Przewidywany termin zakończenia inwestycji 31.07.2026 r.

- **Przygotowanie dokumentacji techniczno-konserwatorskiej wraz z pozyskaniem pozwolenia na przeprowadzenie robót w Bazylice Św. Trójcy w Kobyłce.**

Wartość inwestycji ok. 1 488 054,00 zł. Inwestycja zakończona 31.12.2025 r.

- **Renowacja zabytkowej architektury na cmentarzu parafii Św. Trójcy w Kobyłce.** Wartość inwestycji *1 168 500,00 zł. Przewidywany termin zakończenia inwestycji 31.07.2026 r.*

4. **Przyznawanie dotacji ze środków powiatu na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach** wpisanych do rejestru zabytków oraz zmiana uchwały zgodnie z obowiązującymi przepisami uwzględniającymi dotacje na obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Rok	Zabezpieczona kwota na dotacje	Ilość złożonych wniosków	Przyznana kwota dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
2024	50 000,00	1	30 000,00	11 931,00
2025	50 000,00	1	17 896,50	17 896,50

5. **Prowadzenie okresowych kontroli stanu zachowania obiektów zabytkowych** stanowiących własność powiatu, w celu wytypowania najbardziej zagrożonych, wymagających niezbędnych remontów, na tej podstawie opracowanie planu remontów.

Art. 62 Prawo Budowlane:

- **Kontrola roczna (art. 62 ust. 1 pkt 1):** „Co najmniej raz w roku” oznacza, że nie musi upłynąć dokładnie 365 dni między kontrolami, a właściciel ma cały rok kalendarzowy na jej realizację. Obejmuje m.in. elementy narażone na czynniki atmosferyczne, instalacje gazowe i przewody kominowe.
- **Kontrola 5-letnia (art. 62 ust. 1 pkt 2):** Sprawdzenie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu, jego estetyki oraz instalacji elektrycznej i piorunochronnej.

Kontrola roczna w Pałacu w Chrzęsnem:

- 2024 - 05.07.2024 r. w zakresie konstrukcyjno-instalacyjnym;
- 2025 - 01.07.2025 r. w zakresie konstrukcyjno-instalacyjnym.

Kontrola 5-letnia w Pałacu w Chrzęsnem:

- 2024 – 09.08.2024 r. w zakresie kontroli instalacji elektrycznej i odgromowej oraz pomiarów fotometrycznych oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego oraz badania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

6. **Utrzymanie obiektów zabytkowych we właściwym stanie technicznym i estetycznym** oraz prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych, stanowiących własność powiatu.

Środki wydatkowane na prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkach należących do powiatu wpisanych do rejestru zabytków, WEZ i GEZ

Rok	Pałac w Chrzęsnem	LO Radzymin	DPS w Zielonce	Parowóz Ty2-1226 wraz z tendrem
2024	0,00	95 040,00	241 080,00	19 680,00
2025	72 288,00	100 900,00	0,00	19 926,00

Pałac w Chrzęsnem – prowadzenie okresowych kontroli stanu zachowania obiektu, utrzymanie obiektu we właściwym stanie technicznym i estetycznym oraz prace remontowo-konserwatorskie.

W 2024 i 2025 roku prowadzony był proces dotyczący hydroizolacji budynków finansowany jest z zewnętrznych środków z pozyskanych dotacji w ramach RPOZ.

Lokomotywa parowa Ty2-1226 z tendrem w Tłuszczu – w 2024 i 2025 roku zrealizowano prace w zakresie umycia parowozu i tendra, zlikwidowania ognisk korozji, rdzy, odświeżenia wyglądu parowozu poprzez miejscowe naniesienia nowej malatury w miejscach uszkodzenia warstwy antykorozyjnej, naniesienia nowej malatury w celu zabezpieczenia stali farbami, które były wykorzystane podczas wcześniejszych prac konserwatorskich.

L.O. w Radzyminie – w 2024 i 2025 roku prowadzony był proces dotyczący remontu pomieszczeń w piwnicy, kotłowni oraz remontu schodów głównych, korytarza na parterze i 3 pomieszczeń na półpiętrze. Zadanie finansowanie opisane zostało w punkcie 3. z zewnętrznych środków z pozyskanych dotacji w ramach RPOZ.

DPS w Zielonce – Opracowanie projektu wielobranżowego wymiany instalacji wod.-kan, elektrycznej, centralnego ogrzewania wraz z modernizacją kotłowni w Domu Pomocy Społecznej w Zielonce, ul. Poniatowskiego 29. – finansowanie: środki własne samorządu (Powiat Wołomiński) **241 080,00 zł**.

Zakres przedmiotu zamówienia obejmował w szczególności: projekt branżowy modernizacji kotłowni gazowej, inwentaryzację architektoniczno-budowlaną, inwentaryzację instalacyjną, projekt branżowy wymiany instalacji elektrycznej, projekt branżowy wymiany wewnętrznej instalacji wodno-kanalizacyjnej, projekt branżowy wymiany wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania, projekt branżowy wymiany wewnętrznej instalacji gazowej, przedmiary i kosztorysy. Zakończenie inwestycji: protokół odbioru końcowego – 24.05.2024 r.

7. Okresowa aktualizacja Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (realizacja zadania przez Wydział Zarządzania Kryzysowego)

W roku 2025 został opracowany i zatwierdzony przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków "Powiatowy Plan Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla powiatu wołomińskiego".

Zgodnie z obowiązującą ustawą o obronie ojczyzny z 11 marca 2022 r. oraz wytycznymi MWKZ Plan spełnia wszystkie wymagania formalne określone w rozporządzeniach.

Ww plan musi być aktualizowany w terminie do dnia 31 marca każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

Z uwagi na okres przejściowy zawiązany z wdrożeniem nowych podstaw prawnych z zakresu obronności, nie były realizowane szkolenia w roku 2024-2025 w przedmiotowym zakresie.

• Podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności krajobrazu kulturowego powiatu na potrzeby edukacyjne, społeczne i turystyczne

1. Promowanie istniejących wartości krajobrazowych powiatu oraz atrakcyjnych przestrzeni widokowych, w tym ochrona historycznego tła krajobrazowego.

Wg regulacji zawartej w ustawie o ochronie zabytków dysponent zabytku jest bezpośrednio odpowiedzialny za utrzymanie zabytku, co odnosi się do **konstytucyjnego prawa własności**. Fundamentalna zasada prawna i społeczna dotycząca własności (potocznie funkcjonuje jako maksyma „własność zobowiązuje”) oznacza, że właścicielowi przysługują bezwzględne prawa, ale też nakłada na niego obowiązki.

Podejmowanie działań przy zabytkach, jak np. zagospodarowanie zabytków, prowadzenie badań, prac i robót wymaga uzyskania pozwolenia, zaleceń lub uzgodnień z wojewódzkim konserwatorem zabytków. W latach 2024-2025 MWKZ w odniesieniu do obiektów z terenu powiatu wołomińskiego wydał:

	Decyzje	Postanowienia	Opinie
2024	15	5	-
2025	31	7	3

2. Współpraca z organizacjami turystycznymi w zakresie ustalenia potrzeb rozwoju bazy turystycznej i propagowania walorów powiatu oraz rozwinięcia informacji turystycznej w miejscach najliczniej uczęszczanych przez turystów.

Realizacja powyższych działań dotycząca promocji zasobów dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego oraz wartości krajobrazowych i turystyki była realizowana poprzez:

Realizację zadań publicznych z zakresu „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” zleconych organizacjom pozarządowym w ramach konkursów dla ngo

- a. w 2024 roku – zlecono 17 zadań na łączną kwotę 320 000,00
- b. w 2025 roku – zlecono 11 zadań na łączną kwotę 294 049,00
oraz zlecono 4 zadania dotyczące dziedzictwa ludowego na łączną kwotę 45 000,00

Realizację zadań publicznych z zakresu „Turystyka” zleconych organizacjom pozarządowym w ramach konkursów dla ngo:

- a. w 2024 roku – zlecono 3 zadania na łączną kwotę 57 000,00
- b. w 2025 roku – zlecono 2 zadania na łączną kwotę 33 000,00

ZADANIA ZREALIZOWANE W RAMACH KONKURSÓW DLA NGO w 2024 roku

Działania artystyczne promujące dziedzictwo historyczne i kulturowe, szczególnie związane z powiatem wołomińskim			
1	Fundacja Ogarnij Emocje z Wołomina	VIII Ogólnopolski Plener Ceramiczny "Azymut Chrzęsne 2024"	18 000,00
2	Stowarzyszenie "Akademia Łucznica" z Łucznicy	Letni Festiwal Muzyczny w Chrzęsnem - IV edycja	5 000,00
3	TO JEST PIĘKNE z Radzymina	Film dokumentalno-edukacyjny pt. MŁODZIK	30 000,00
4	Fundacją Konkursu Historycznego Patria Nostra z Zielonki	IX Edycja Filmowego Konkursu Historycznego Patria Nostra – Konkurs Wschodni	18 000,00
5	Fundacja "Idylla" z Warszawy	III Wołomiński Festiwal Sztuki im. Cypriana Kamila Norwida	25 000,00
6	Fundacja Polska galopem! z Warszawy	Międzyszkolna Gra terenowa "Myśl w galopie" - żywe lekcje historii w Pałacu w Chrzęsnem 15.04. - 30.09.2023	27 000,00
7	TO JEST PIĘKNE z Radzymina	MUZYCZNE SPOTKANIA Z POEZJĄ	15 000,00
8	Stowarzyszenie Kastor - Inicjatywa dla Rozwoju z Tłuszcza	VII Wołomiński Festiwal Teatralny im. Józefa Orwida	18 000,00
9	"Fundacja Perła Baroku" z Kobyłki	17. Międzynarodowy Festiwal Perła Baroku - Koncerty Mistrzów 103 rocznica Bitwy Warszawskiej	30 000,00
10	Stowarzyszenie Sportowo-Historyczne z Jazgarzewa	I Noc Muzeów w Fabryczce - Odyseja Historyczna	20 000,00
11	Stowarzyszenie Grupa Historyczno-Edukacyjna "Szare Szeregi" z Jazgarzewa	Piknik Historyczno-Edukacyjny pt.: "Etos Bohatera"	29 000,00

12	Diecezja Warszawsko-Praska z Warszawy	Sięgamy do historii	18 000,00
13	Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego z Serocka	Mapa turystyczna szlaków historycznych powiatu wołomińskiego	25 000,00
14	Mazowieckie Forum Biznesu, Nauki i Kultury z Wołomina	"OKO SZTUKI - 2024"	15 000,00
Działania artystyczne mające na celu zaangażowanie i eksponowanie dorobku gospodyń wiejskich aktywnych społecznie i związanych z działaniem organizacji gospodyń wiejskich			
15	Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Starym Graniu	Aktywizacja młodzieży i dorosłych powiatu wołomińskiego - rękodzieło ludowe.	4 000,00
16	Koło Gospodyń Wiejskich Ostrówek Dębowe Wianki z Ostrówka	Sznurkowe KGW	7 200,00
17	Koło Gospodyń Wiejskich i Gospodarzy w Czubajowiznie	TWÓRCZA CZUBAJOWIZNA - TRADYCJI SPUŚCIZNA - warsztaty rzemiosła tradycyjnego	5 800,00
TURYSTYKA - zwiększenie atrakcyjności turystyki wodnej na Zalewie Zegrzyńskim Zorganizowanie rajdów turystycznych - Powiatowy rajd rowerowy z naturą i kulturą			
18	Stowarzyszenie Miłośników Urli z Urli	Rodzinny Rajd Rowerowy z Natura i Kulturą	7 000,00
19	Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego z Serocka	Wakacyjna przeprawa rowerowa u ujścia Bugu do Narwi	25 000,00
20	Lokalna Organizacja Turystyczna na Wschód od Warszawy	„Nadbużański Tramwaj Wodny, sezon 2024"	25 00,00

ZADANIA ZREALIZOWANE W RAMACH KONKURSÓW DLA NGO w 2025 roku

Działania artystyczne promujące dziedzictwo historyczne i kulturowe, szczególnie związane z powiatem wołomińskim			
1	Fundacja Obserwatorium Zrównoważonego Rozwoju z Radzymina	Zakątki historyczne oraz krzyże przydrożne i kapliczki powiatu wołomińskiego	25 000,00
2	Mazowieckie Forum Biznesu, Nauki i Kultury z Wołomina	"OKO SZTUKI - 2025"	25 000,00
3	Jadowskie Stowarzyszenie Historyczne z Jadowa	Dzień Szkocki w Jadowie	25 000,00
4	Stowarzyszenie WEST z Warszawy	Jan Paweł II - muzyczna opowieść o życiu i pontyfikacie dwadzieścia lat od odejścia do Domu Ojca	24 999,00
5	Stowarzyszenie Kastor – Inicjatywa dla Rozwoju z Tłuszcza	VIII Wołomiński Festiwal Teatralny im. Józefa Orwida	24 950,00

6	Stowarzyszenie ArtMusicArtist z Krakowa	"Koncert Polskiej Muzyki Filmowej" w Pałacu w Chrzęsnem	9 800,00
7	Fundacja Ogarnij Emocje z Wołomina	IX Ogólnopolski Plener Ceramiczny „Azymut Chrzęsne 2025”	25 000,00
Działania mające na celu upamiętnianie świąt narodowych, postaci i miejsc historycznych szczególnie związanych z powiatem wołomińskim			
8	Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego z Serocka	Szlaki historyczne powiatu wołomińskiego - przewodnik, interaktywna mapa i plakaty	35 000,00
9	Fundacja Polska galopem! z Warszawy	Międzyszkolna Gra terenowa "Myśl w galopie 2025" – żywe lekcje historii w Pałacu w Chrzęsnem	29 300,00
10	Fundacja Konkursu Historycznego Patria Nostra z Warszawy	X Edycja Filmowego Konkursu Historycznego Patria Nostra – Region Wschód	35 000,00
11	"Fundacja Perła Baroku" z Kobyłki	18. Międzynarodowy Festiwal Perła Baroku - Koncerty Mistrzów. 105 rocznica Bitwy Warszawskiej 1920 r.	35 000,00
Działania artystyczne mające na celu zaangażowanie i eksponowanie dorobku gospodyń wiejskich aktywnych społecznie i związanych z działaniem organizacji gospodyń wiejskich			
12	Koło Gospodyń Wiejskich w Krubkach-Górkach „Drużyna Hubala z Krubki-Górki	"Warsztaty rękodzielnicze – Tradycja w Twoich Rękach" 17.05.	7 000,00
13	KGW WIELGOWIANKI Kąty-Wielgi z Kąty-Wielgi	Twórcza Gmina Strachówka 2025 – warsztaty rękodzielnicze, konkurs fotograficzny i festiwal podsumowujący	13 900,00
14	Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Cygowskiej z Woli Cygowskiej	Złote kłosy na salony	10 200,00
15	Koło Gospodyń Wiejskich "Rządza" w Rudzie z Rudy	Załubianki plotą wianki - ocalić od zapomnienia. Odtworzenie tradycji wikliniarskich regionu	13 900,00
TURYSTYKA - Zorganizowanie rajdów turystycznych - Powiatowy rajd rowerowy z naturą i kulturą Zwiększenie atrakcyjności turystyki wodnej na Zalewie Zegrzyńskim			
16	Stowarzyszenie Miłośników Urli z Urli	Rodzinny Rajd Rowerowy z Naturą i Kulturą	8 000,00
17	Lokalna Organizacja Turystyczna na Wschód od Warszawy z Wołomina	Nadbużański Tramwaj Wodny, sezon 2025	25 000,00

Działania z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego realizowane przez powiat w ramach współorganizacji wydarzeń z ngo, jednostkami organizacyjnymi, gminami itp.

- a. W 2024 roku – zrealizowano 9 zadań na łączną kwotę 38 000,00
- b. W 2025 roku – zrealizowano 14 zadań na łączną kwotę 133 000,00

Wydarzenia współorganizowane w 2024 roku przez Powiat Wołomiński promujące dziedzictwo kulturowe

Lp.	ORGANIZATOR	NAZWA IMPREZY	PRYZNANE ŚRODKI
1	Zespół Szkół w Tłuszczu	Jubileuszowy XX Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji K.K. Baczyńskiego	2 200,00
2	Zespół Szkół im. W. Podkowińskiego w Mokrej Wsi	IV Ogólnopolski Konkurs Plastyczny im. Władysława Podkowińskiego	2 000,00
3	Koło Gospodyń Wiejskich "Drużyna Hubala"	Złot Pojazdów Historycznych i Zabytkowych "Tropem Hubala"	4 000,00
4	Stowarzyszenie Miłośników Starych Traktorów "SAGAN"	VIII Złot Starych Traktorów na Mazowszu	5 000,00
5	Marecki Ośrodek Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego	A gdy Będzie już po wojnie _ koncert o powstaniu Warszawskim	4 000,00
6	Fundacja Dziedzictwo Nadbużańskie	XX Międzynarodowy Plener Artystyczny w Kuligowie "Dziedzictwo Nadbużańskie - lato 2024"	5 000,00
7	Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Myszadłach	Jadowski Hubertus	5 000,00
8	Szkoła Podstawowa nr 1 im. ppłk. Mariana Pisarka w Radzyminie.	Spotkanie historyczno-patriotyczne w Sierpcu - rodzinnym mieście płk. Mieczysława Chojnackiego ps. Młodzik	9 800,00
9	Towarzystwo Kultywowania Muzyki Chóralnej "Ars Antiqua"	Miejsko-Powiatowe Obchody Upamiętniające 40. Rocznicę Męczeńskiej Śmierci Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki	5 000,00

Wydarzenia współorganizowane w 2025 roku przez Powiat Wołomiński promujące dziedzictwo kulturowe

Lp.	ORGANIZATOR	NAZWA IMPREZY	PRYZNANE ŚRODKI
1	Fundacja Kultura z Pasją	4. Międzynarodowy Festiwal Pieśni Legionowej Powiat Wołomiński 2025	50 000,00
2	Koło Gospodyń Wiejskich „Słoneczne” Lipinki	Uroczystość jubileuszowa poświęcona pamięci Księdza Sylwestra Zycha	3 000,00
3	Stowarzyszenie Rzeczpospolita Norwidowska	XIV Powiatowy Konkurs wiedzy o życiu i twórczości Cypriana Kamila Norwida oraz Rzeczpospolitej Norwidowskiej	4 500,00
4	Koło Gospodyń Wiejskich	Kobiety w hołdzie kobietom w 105 rocznicę Bitwy Warszawskiej 1920	10 000,00
5	Stowarzyszenie Miłośników Kawalerii im. 1 Pułku Ułanów Krechowieckich	Kobiety w hołdzie kobietom w 105 rocznicę Bitwy Warszawskiej 1920	4 500,00
6	Ochotnicza Straż Pożarna w Zabrańcu	II Złot Pojazdów Zabytkowych TROPEM HUBALA	3 000,00
7	Stowarzyszenie Miłośników Kawalerii Formacji Kawaleryjskich	XX Mistrzostwa Polski Formacji Kawaleryjskich	19 000,00
8	Fundacja Dziedzictwo Nadbużańskie (Skansen w Kuligowie)	XXII Międzynarodowy Plener Artystyczny w Kuligowie "Dziedzictwo Nadbużańskie - lato 2025"	6 000,00

9	I Liceum Ogólnokształcące PUL im. 111 Eskadry Myśliwskiej w Wołominie	VII Bieg Patrolowy Pamięci Poległych pod Majdanem	7 000,00
10	Towarzystwo Przyjaciół Miasta Kobyłka	231. rocznica Bitwy pod Kobyłką	5 000,00
11	Fundacja Ite and Ioseph	Lekcje Historii Polski Patriotyzmu w Krakowie	5 000,00
12	Stowarzyszenie Patriotyczno Edukacyjne Pamięć	Zawody strzeleckie w 100. rocznice powstania grobu Nieznanego Żołnierza	7 000,00
13	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Ząbki	XVII Bieg Niepodległości	6 000,00
14	Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi nr. 3 im. Karola Wojtyły w Kobyłce	17. Bieg po Niepodległość	3 000,00

Działania z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego realizowane bezpośrednio przez powiat

- a. w 2024 roku – zrealizowano 11 zadań na łączną kwotę 313 269,75
- b. w 2025 roku – zrealizowano 8 zadań na łączną kwotę 380 631,37

Wydarzenia organizowane przez Powiat Wołomiński w 2024

L.p	WYDARZENIE	MIEJSCE REALIZACJI	KOSZT
1	Koncert Noworoczny Zespołu Reprezentacyjnego Wojska Polskiego	Kościół MBCz w Wołominie	13 424,35
2	Dzień Żołnierzy Wyklętych	PCK Fabryczka Wołomin	12 800,00
3	Obchody Rocznic Powstania Styczniowego	Borucza	21 252,00
4	Koncerty Pasyjne	Kościół MBKP w Wołominie	5 319,00
5	35. rocznica Śmierci ks. Sylwestra Zycha	Kobyłka	-
6	Uroczystości 104. rocznicy Bitwy Warszawskiej 1920 roku	Ossów	234 345,65
7	Odsłonięcie popiersia Janusza Kochanowskiego	Ossów	9 000,00
8	Piknik Wojskowy	Ossów	4 328,18
9	Zakończenie lata w stylu Bridgeston	Chrzęsne	-
10	Obchody Światowego Dnia Sybiraków	Wołomin	4 200,00
11	85. Rocznicą pobytu w Krubkach-Górkach mjr Henryka Dobrzańskiego ps. „Hubal”	Krubki-Górki	8 600,00

Wydarzenia organizowane przez Powiat Wołomiński w 2025

L.p	WYDARZENIE	MIEJSCE REALIZACJI	
1	Dzień Żołnierzy Wyklętych - odsłonięcie Tablicy upamiętniającej pobyt żołnierzy AK w Pałacu	Pałac w Chrzęsnem	-
2	Obchody Rocznic Powstania Styczniowego	Kąty-Wielgi	12 635,00
3	Obchody Katyńskie – finał konkursu powiatowego	Radzymin	28 780,00

4	36. rocznica śmierci ks. Sylwestra Zycha	Kobyłka	4 686,30
5	Uroczystości 105. rocznicy Bitwy Warszawskiej 1920 roku	Ossów	185 622,11
6	Wydarzenia okolicznościowe związane z Bitwą Warszawską 1920 roku (pikniki historyczne, rekonstrukcja, otwarcie Muzeum Bitwy Warszawskiej 1920)	Ossów	24 310,97
7	86. Rocznica pobytu w Krubkach-Górkach mjr Henryka Dobrzańskiego ps. „Hubal”	Krubki-Górki	13 648,50
8	Powiatowy Przegląd Kół Gospodyń Wiejskich	Ząbki	110 948,49

Działania z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego realizowane przez instytucje kultury, dla których organizatorem jest Powiat Wołomiński *(koszty wg dotacji podmiotowych na prowadzenie działalności)*

W 2024 roku i w 2025 roku:

- Pałac w Chrzęsnem
- Powiatowe Centrum Kultury Fabryczka
- Powiatowa Biblioteka Publiczna

• **Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.**

Podnoszenie poziomu wykształcenia pracowników Starostwa Powiatowego zatrudnionych w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego oraz osób zaangażowanych w ochronę zabytków poprzez przeprowadzanie odpowiednich szkoleń:

W dn. 17.01.2025 pracownicy WKZ oraz WZK uczestniczyli w szkoleniu organizowanym przez MWKZ dedykowanym przedstawicielom powiatów.

W dniach 21-22.11.2025 w pracownicy WKZ uczestniczyli w dwudniowej konferencji naukowej dotyczącej Bitwy Warszawskiej 1920 r. wraz z objazdem terenowym.

Podnoszenie poziomu wiedzy osób zaangażowanych w opiekę nad zabytkami:

W 2024 roku w WUOZ zostało stworzone specjalne stanowisko odpowiedzialne za kontakt z organizacjami społecznymi i społecznymi opiekunami zabytków pn. pełnomocnik ds. organizacji społecznych i SOZ. dedykowane temu obszarowi działań w zakresie opieki nad zabytkami.

W 2025 r. odbywały się cyklicznie spotkania dla Społecznych Opiekunów Zabytków i przedstawicieli organizacji pozarządowych z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. MWKZ stworzył szeroki obszar współpracy ze społecznymi opiekunami zabytków, w którym czynnie uczestniczą przedstawiciele z terenu powiatu wołomińskiego. W marcu 2025 r. została przyjęta Karta Etyki Społecznego Opiekuna Zabytków Mazowsza, którą opracowali Społeczni Opiekunowie Zabytków Mazowsza w ramach oddolnej inicjatywy, przy udziale Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

W dn. 21- 31.08.2025 r. odbyły się „Dni architektury drewnianej na Mazowszu”. W programie znalazły się spacer historyczno-architektoniczne, panele dyskusyjne, warsztaty oraz wystawy. Organizatorem

cyklu wydarzeń był Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków oraz Oddział Terenowy NID, a udział wzięli społeczni opiekunowie zabytków.

5.2. PRIORYTET II: Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców powiatu wołomińskiego.

- **Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym powiatu**

1. **Wydawanie materiałów, publikacji, folderów** dotyczących zabytków w powiecie oraz wspieranie wydawania niekomercyjnych niskonakładowych wydawnictw (katalogów, przewodników, albumów, widokówek, kalendarzy i innych wydawnictw prezentujących środowisko kulturowe powiatu

Publikacje 2024 rok:

Publikacja: 25-lecie Samorządu Powiatu Wołomińskiego, nakład 500 szt., koszt 13 860,00
+ dodruk nieodpłatny 350 szt,

Druk publikacji w formie książki "Powstanie Styczniowe" nakład 200 szt., koszt 10 000,00

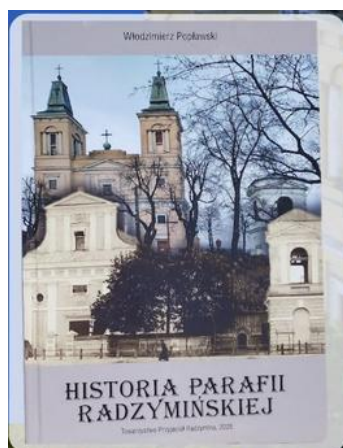
Mapa Powiatu wołomińskiego z licencją nieograniczoną w czasie i zakresie koszt 1 450,00

Publikacje 2025 rok:

Folder: **Szlaki historyczne powiatu wołomińskiego** - przewodnik, interaktywna mapa,
Wartość projektu: 43 000,00, Dofinansowanie: 35.000 zł, nakład - 800 szt.

Historia Radzymińskiej Parafii, Towarzystwo Przyjaciół Radzymina, 2025 r. s. 340, nakład 1 000 szt

Wystawa plenerowa

Wystawa poświęcona pamięci ks Sylwestra Zycha – ekspozycja 10 tablic przy kościele Św. Trójcy od 11.07 do 30.09.2025 r. oraz od 01.10 – 30.11.2025 przy kościele w Zagościńcu

Mural:

Kobiety w hołdzie kobietom w 105. rocznicę Bitwy Warszawskiej 1920 w Rudzie gm. Radzymin

Puzzle 500 el. – rozmiar 680x480mm, ilość 100 szt. Koszt 4.328,37

Obrazy, widoki, grafiki przedstawiające dziedzictwo kulturowe powiatu

Grafika Pałacu w Chrzęsnem autorstwa Piotra Karszni – 30 szt

Grafika ks Ignacy Skorupka autorstwa Piotra Karszni – 30 szt

Akwarele przedstawiające zabytki i pejzaż powiat wołomińskiego autorstwa Marty Saks - 20 szt

Prace artystyczne powstające na plenerach artystycznych w Chrzęsnem oraz w skansenie w Kuligowie

2. Upowszechnianie wiedzy o zasobach kulturowych i przyrodniczych powiatu, a także o jego walorach turystycznych na stronie internetowej powiatu oraz w innych dostępnych środkach masowego przekazu.
3. Nagłaśnianie i informowanie lokalnej społeczności o ważnych odkryciach konserwatorskich i archeologicznych w celu budowania tożsamości historycznej oraz kreowania właściwych zachowań wobec dziedzictwa kulturowego.
4. Opracowanie interaktywnej mapy powiatu z naniesioną lokalizacją obiektów zabytkowych, ułatwiającej dotarcie do wszystkich elementów dziedzictwa kulturowego – *mapa z zasobów NID zabytek.pl*.

• Edukacja i popularyzowanie wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym powiatu

1. Wydawanie i wspieranie publikacji, folderów promocyjnych, przewodników poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego powiatu – *patrz strona 25-26*.
2. Prowadzenie działalności edukacyjnej skierowanej do młodzieży szkolnej poprzez organizowanie dla niej konkursów szkolnych i odpowiednich zajęć popularyzujących historię powiatu oraz jej zabytki oraz wspieranie ich realizacji.

„Katyń: Wirtualne świadectwo prawdy i pamięci Powiatu Wołomińskiego” Konkurs dl. Kl. 7 -8 Szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych, rozstrzygnięcie 12.04.2025

- warsztaty historyczne, lekcje muzealne, widowiska i inscenizacje historyczne, pikniki historyczne i militarne itp. organizowane przez powiat, instytucje kultury z okazji świąt narodowych, wydarzeń historycznych, nocy muzeów itp.

3. Wspieranie działań i ściśle współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze ochrony zabytków – *patrz strona 18-23*.
4. Aktywna współpraca z mediami w celu promocji zabytków oraz upowszechniania działań związanych z opieką na zabytkami.

- W ramach realizacji Priorytetu II oraz jego założeń i działań zostało przeprowadzonych szereg inicjatyw polegających na współpracy z zewnętrznymi instytucjami i gminami z terenu powiatu. Założenia te są zbieżne z działaniami opisanymi w punkcie *Podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności krajobrazu kulturowego powiatu na potrzeby edukacyjne, społeczne i turystyczne w działaniach dotyczących wydarzeń współorganizowanych przez powiat - patrz strona 18-23*

Do działań innych w 2024 i w 2025 roku należą:

- ✓ Wydanie kalendarzy trójdzielnych na 2024 rok i na 2025 rok z wizerunkiem promującym Pałac w Chrzęsnem
- ✓ Wydanie katalogów z pleneru ceramicznego w Pałacu w Chrzęsnem „Z Ziemi”

W ostatnim okresie miały miejsce ważne odkrycia konserwatorskie i archeologiczne.

- **Krzyżacki skarb (2022):** Członkowie Jadowskiego Stowarzyszenia Historycznego odnaleźli w okolicach Jadowa 18 srebrnych krzyżackich monet z XIV wieku. Znaleźisko to okrzyknięto jednym z największych skarbów krzyżackich odnalezionych na Mazowszu
- **Skarb z Jadowa (2025):** W lipcu 2025 r. członkowie Polskiego Stowarzyszenia Poszukiwaczy „Husaria” odkryli w lesie koło Jadowa 442 szelągi Jana II Kazimierza Wazy, tzw. boratynki. Monety znajdowały się na głębokości ok. 5-10 cm i pochodzą z czasów potopu szwedzkiego, co czyni je cennym znaleziskiem historycznym.

Inne inicjatywy z obszaru ochrony zabytków:

W kwietniu 2023 roku odbywała się „Prezentacja studenckich projektów konserwatorskich modernizacji wołomińskiej Willi „Rohnówki” – zabytku z 1883 roku wraz z nowoprojektowanym otoczeniem.” Organizatorem wydarzenia było Muzeum im. Zofii i Wacława Nałkowskich w Wołominie oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej – Zakład Dziedzictwa Architektonicznego i Sztuki, a patronatem wydarzenie objął Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Muzeum im. Zofii i Wacława Nałkowskich w Wołominie oraz
Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej - Zakład Dziedzictwa Architektonicznego i Sztuki
zapraszają na wystawę

studenckich
projektów konserwatorskich
modernizacji wołomińskiej Willi Rohnówka, zabytku z 1883 roku
wraz z nowoprojektowanym otoczeniem

Powiat Wołomiński prowadzi aktywną politykę informacyjną o zadaniach realizowanych przez samorząd powiatowy. Współpraca opiera się na stałym kontakcie z mediami, udzielaniu wywiadów, przesyłaniu informacji prasowych do mediów lokalnych o zasięgu powiatowym (prasa, radio, Internet) oraz mediów o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim (telewizja, radio, prasa, Internet).

Powiat Wołomiński współpracuje w sferze ochrony zabytków z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego w ramach jej działalności i realizacji Powiatowego Programu Współpracy z organizacjami Pozarządowymi.

6. PODSUMOWANIE

W latach 2024-2025 Starostwo Powiatowe w Wołominie oraz podległe jednostki skutecznie wdrażały ustanowione w Powiatowym Programie Opieki nad Zabytkami Powiatu Wołomińskiego na lata 2022-2025, cele priorytetowe, kierunki rozwoju oraz postawione zadania.

Liczba zrealizowanych zadań na przestrzeni lat 2024-2025 sprawia, że świadomość mieszkańców dotycząca walorów dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego, historycznego oraz turystycznego stale rośnie, a dbałość o zabytki znajdujące się na terenie powiatu wołomińskiego staje się priorytetem. W omawianym terenie widoczny jest wzrost zainteresowania dziedzictwem niematerialnym, zwłaszcza twórczości ludową, dawnym rzemiosłem i kultura wsi.